

Украјинска разгледница

петак, 6. децембар 2019.

Украјинска реалност виђена кроз призму достигнућа у култури, науци и спорту

Доживљавамо праву ренесансу културе, науке, спорта...

Олександар Александрович

Поштовани српски пријатељи,
драги Украјинци и Русини
који живите у Србији!

Припала ми је велика част да радим у Србији, земљи која је веома блиска Украјини. Наши народи имају заједничке словенске корене, сличан менталитет, културу, језик, ћирилицу, веру и душу. Сјајан пример наших давних снажних веза је то што је Свети Сава, када је напунио 17 година, тајно напустио родну кућу и дошао у руски, то јест кијевски манастир на Светој Гори. То се десило после сусрета Растка са руским, то јест кијевским, украјинским монахом са Атоса. Када говоримо о Кијевској Русији и Русима тог времена, то је историјско име Украјине и данашњих Украјинаца. Србија је постала рођена мајка за десетине хиљада Украјинаца и Русина. Грађани украјинског и русинског порекла увек су дарежљиво давали, а и данас улажу своје срце у изградњу развијеније и боље Србије. Они су важан мост који повезује обе наше земље и на томе смо им искрено захвални.

За успостављање система образовања, пре свега вишег, и развијање људског капитала Србије, важан је допринос украјинског педагога, писца, научника и културног делатника Емануила Козачинског пореклом из југозападне Украјине. На позив српске стране и по наредби кијевског митрополита он је, средином октобра 1733, дошао са још дванаесторицом професора из Кијева у Сремске Карловце и одмах отпочео рад на обнови и организовању школа. У октобру 1736. изабран је за ректора свих славенско-латинских школа на територији Београдско-карловачке митрополије и катедралног проповедника. Козачински је такође постао родоначелник школског позоришта у том граду и аутор прве српске драме - о цару Урошу.

Украјинци и Срби су често успешно сарађивали на узајамној подршци очувању националног идентитета. Хтео бих да наведем карактеристичан пример да је међу запорошким козацима било много породица српског порекла (Остап Србин, војни писар Запорошке војске; Иван Србин, пуковник Брацлавски и Умански; још један Иван Србин пуковник Лубенски, Војица Србин пуковник Перејаславски). У данашњој Украјини и Срби-

ји постоје много сличних топонима и хидронима, укључујући и Косив (Косово).

Данас наши народи заједно граде своју европску будућност. На том путу видимо и озбиљне изазове. Пре неколико година наш сусед и некадашњи „брат“ започео је жестоку војну агресију против Украјине, окупирао је Крим и увео своју војску у Донбас. Подсећам да је један од разлога за оружану агресију Кремља против Украјине било то што су Украјинци 2014. године изашли да заштите

- **1. децембар 1991. године** - одржан Референдум о независности Украјине
- **84,18 одсто становника** учествовало на референдуму од којих је 90,32 одсто гласало „за“ независност Украјине
- **6. децембар** (дан доношења Закона о оружаним снагама Украјине 1991. године) обележава се као Дан Оружаних снага Украјине

своју слободу, достојанство и демократију, надахнути и српском револуцијом из 2000. године. Диктатори су се увек плашили, и увек ће се плашити, слободе - уводили су војску 1941. у Београд, 1956. у Будимпешту, 1968. у Праг. Украјина је платила високу цену за то да „руска чизма“ не дође до обала Дњепра на којима се налази колевка православља, Словенски Јерусалим - Кијев. Украјинци су за-

хвални својим Оружаним снагама за то што су зауставиле једну од најмоћнијих светских војски, што им нису дали да униште нашу земљу за чију је независност гласало више од 90 одсто учесника референдума и одала свој живот Небеска Стотина Револуције Достојанства. Подсетимо да је за независност Украјине гласала већина грађана Крима и Донбаса, чији су представници учествовали и у Евромајдану.

Истовремено Србија, која има неоспориву подршку Украјине, наставља тежак посао усмерен ка очувању свог суверенитета и територијалне целовитости. За Украјину су Косово и Метохија увек били, јесу и биће део Србије. Присуство украјинских војника на Косову сагледавамо као залог заштите локалног становништва у покрајини и тога да се даље решавање косовског питања мора одвијати у складу са Резолуцијом СБ УН 1244. Хтео бих да скренем пажњу да упркос садашњој агресији РФ Украјина посвећује посебну пажњу делатности УН за подршку међународном миру и безбедности, разматрајући учешће у њој као важан чинилац своје спољне политике. Прошле године Украјина је заузела осмо место међу европским земљама које доприносе операцијама УН за подршку миру, пославши на Косово, и у друге мисије, 306 „плавих шлемова“.

За све то не зна се баш толико много у Србији. Украјина нема новца од нафте којим Кремљ купује медије да би пропагирао своју политику, утицај и пропаган-

Упркос рату и тешкоћама, Украјина иде напред у привреди и реформама, захваљујући не само влади, него таленту, ујорносни, ња чак и инају, многих њојединаца. Желимо да представимо изузетна достигнућа Украјинаца у разним сферама животиа, јер доживљавамо праву ренесансу културе, науке, спортиа, сиваралаштва.

ду у региону. Видимо како путем тих медија Кремљ покушава да жртву Украјину, коју је напао, прикаже као криву и агресивну. То није нови метод за господаре Кремља - они су већ окривили слободољубиву православну Грузију за агресију, иако су сами бомбардовали грузијске градове и убијали православне Грузине. Пре тога је „кривац“ била православна Молдавија. Сада је Кремљ за улогу „агресора“ и кривца изабрао православну Украјину. Искрено желимо другим православним земљама да „не секира“ Русију, јер, тако испада, она највише проблема има управо са православним земљама.

Упркос рату и тешкоћама, Украјина иде напред у привреди и реформама, захваљујући не само влади, него таленту, упорности, па чак и инату, многих појединаца, од којих ћемо најбоље представити у овом додатку. желимо да представимо изузетна достигнућа Украјинаца у разним сферама живота, јер доживљавамо праву ренесансу културе, науке, спорта, стваралаштва. Надам се да ће понуђени материјал бити занимљив читаоцима и користан за формирање пуније и тачније слике о животу савремених Украјинаца и Украјине. Ми, Украјинци и Срби, веома смо блиски, па смо зато и занимљиви једни другима!

Обраћање амбасадора Украјине у Републици Србији Олександар Александрович поводом 28. годишњице Референдума о независности Украјине и Дана Оружаних снага Украјине

Том Круз тражи у Украјини локацију за нови филм

Легендарни холивудски глумац Том Круз дошао је у Украјину на позив Володимира Зеленског. За време посете глумац, најпопуларнији по франшизи „Немогућа мисија“, прошетом је по Кијевском метрополитену, Пономкинским степеницама у Одеси, а притом је оценио и јединствену архитектуру у Лавову.

Том Круз тражи у Украјини локацију за нови филм. Реч је о шпијунском акционом филму. Вреди нагласити да је глумац посебну пажњу посветио Одеси. Он је са својом продуцентском групом посетити терминал луке, оценио је поглед на теретно пристаниште, био у 22-спратном хотелу „Одеса“, као и на једном од најпознатијих места у граду - Пономкинском степеништу.

Фанови претпостављају да се ради о снимању седме и осме епизоде главне франшизе глумца - „Немогућа мисија“. Као потврда за то може послужити чињеница да су Тома Круза, за време „екскурзије по Украјини“, пратили режисер и сценариста Кристофер МакКуори, који ради на новим епизодама.

Два филмска остварења на фестивалу у Кану

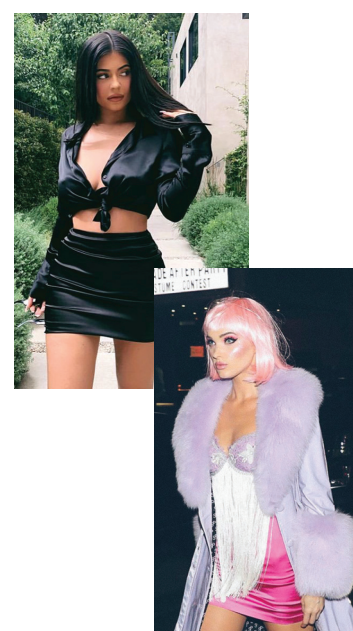
Први пут су истовремено два украјинска филма, који се делимично снимани о трошку државе, доспела на такмичарски програм фестивала у Кану и добила три награде. Филм режисера Сергија Лознице „Донбас“ добио је награду за најбољи режисерски рад у програму „Посебан преглед“ и низ бучних објава у светској штампи: назвали су га и „орвеловском антиутопијом“ и „криком срца“.

У филму „Жена у рату“, у причи о томе како жена усваја дете из Украјине, чују се украјинске народне песме за које су прилагодили текстове у Народној музичкој академији. У Кану је овај филм добио награду за најбољу музику заједно са државном премијом Канског филмског фестивала „Златна железница“.

Модерно је носити украјинско

CULTNAKED

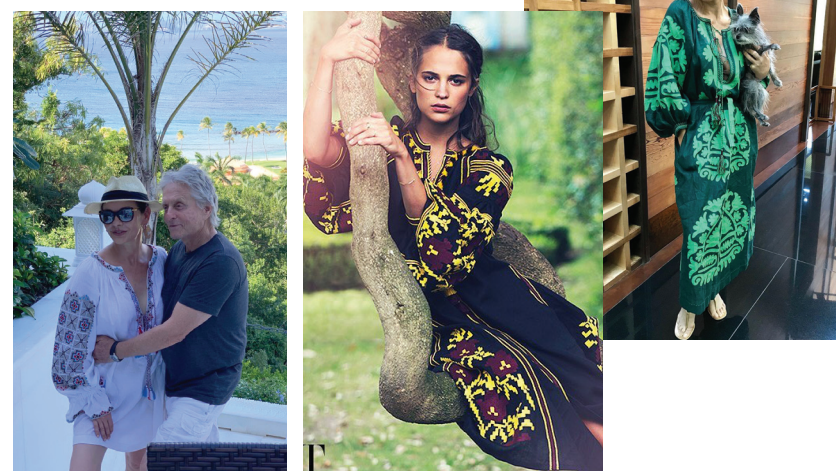

VALERY KOVALSKA

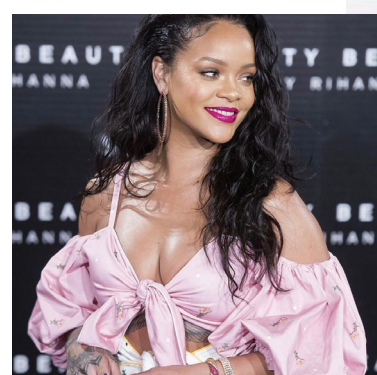

Benki_lenki

Vita Kin

Marianna Senchina

Nadya Dzyak

KSENIASCHNAIDER

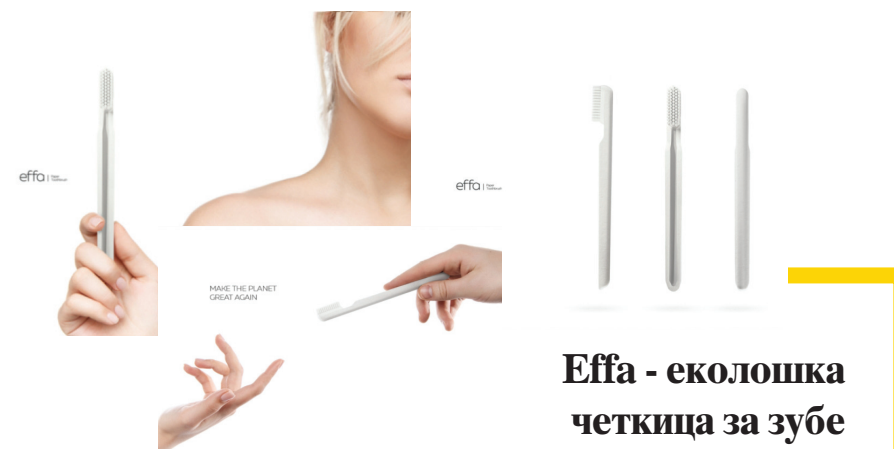
Ruslan Baginskiy

FROLOV

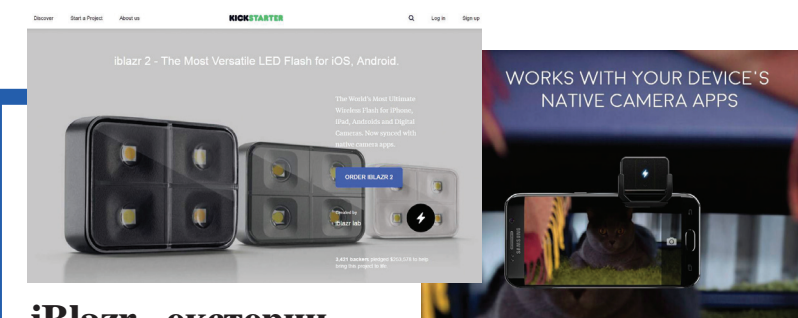
Katya Silichenko

Стартап иновације

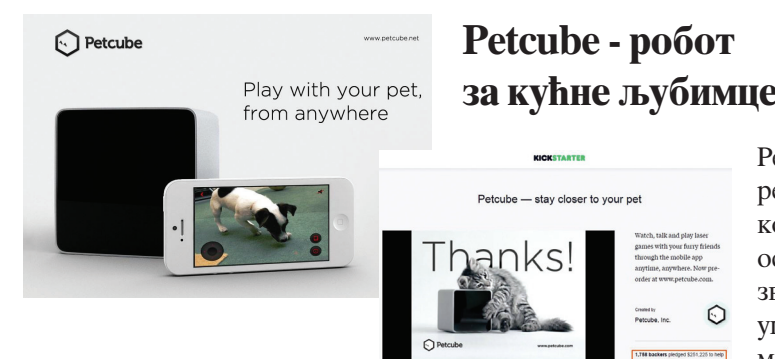
Effa - еколошка четкица за зубе

Украјински стартап Effa направио је еколошку четкицу за зубе од прерађеног папира. Четкице Effa ће, према речима произвођача, пре свега бити од користи онима који често путују. Осим тога не штете природи. Effa је недавно завршила програм у акцелератору у Њујорку.

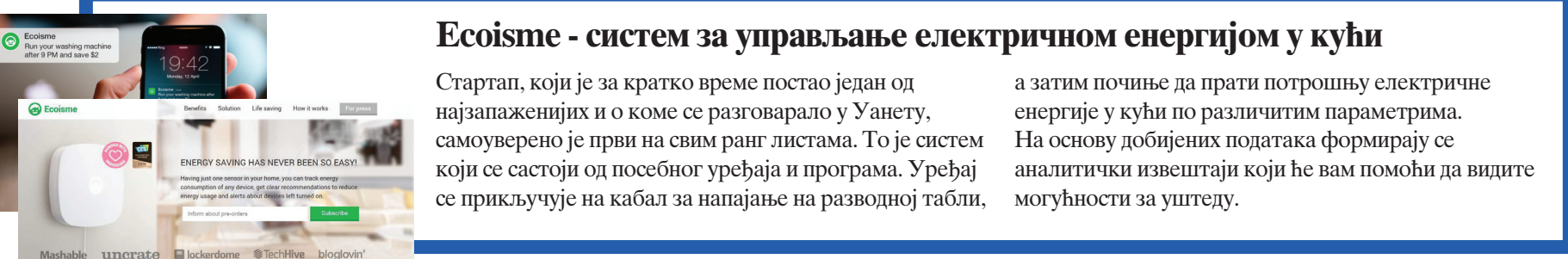
iBlazr - екстерни блиц за смартфон

Први масовно произведени производ стартапа Conceptor је ЛЕД блиц за iPhone и iPad, чија друга генерација може радити и са паметним телефонима са андроид оперативним системом. Модел прве генерације повезан је на паметни телефон са конектором 3,5 мм, а iBlazr 2 је већ у могућности да то уради помоћу бежичне технологије повезивањем путем блутута. Помоћу посебне апликације, блиц се синхронизује са затварачем ајфона, избегавајући кашњење у фотографисању. Такође се може користити појединачно и у режиму сталног осветљења, што вам даје широки простор за решавање креативних задатака.

Petcube - робот за кућне љубимце

Petcube је пројекат који има висок рејтинг (победник је) међу украјинским стартаповима (према резултатима за 2014). Шта је Petcube и како функционише? То је робот у облику алуминијумске коцке, који има широкоугаону камеру, звучнике, микрофон и ласерски управљач. Када га оставите код куће, можете даљински да надгледате животињу, да разговарате с њом преко звучника, да користите микрофон за повратне информације и да је контролишете ласерским управљачем, забављајући тако љубимца. Тако власник животиње види да ли је са псом, или мачком, све у реду, а кућни љубимац се, с друге стране, смирује кад чује глас свог власника.

Ecoisme - систем за управљање електричном енергијом у кући

Стартап, који је за кратко време постао један од најзапаженијих и о коме се разговарало у Уанету, самоверено је први на свим ранг листама. То је систем који се састоји од посебног уређаја и програма. Уређај се прикључује на кабел за напајање на разводној табли, а затим почиње да прати потрошњу електричне енергије у кући по различитим параметрима. На основу добијених података формирају се аналитички извештаји који ће вам помоћи да видите могућности за уштеду.

Grammarly - веб-сајт за проверу граматике

Један од најпознатијих веб-сајтова за проверу граматике у текстовима на енглеском језику створили су Украјинци Олексиј Шевченко и Максим Литвин. Њихов главни производ је GrammarlyEditor - програмски софтвер који је постављен на удаљеном серверу. Он исправља контекстуалне правописне грешке, као и више од 250 стандардних граматичких грешака, побољшава употребу лексике и пружа различите варијанте цитата и широк спектар предлога. Канцеларије компаније се налазе у Кијеву и Сан Франциску. Тренутно има преко 4 милиона регистрованих корисника, али укупно производе компаније користи више од 2 милијарде људи. Производи су лиценцирани на више од 350 универзитета и корпорација.

Генијална математичарка Марина Вјазовска

Немачки филозоф и научник Јохан Кеплер је 1611. године поставио једно од најтежих питања у математици - задатак о најтежњем сферном паковању. Било је потребно више од четири стотине година да би се решио један од изведених задатака. И то је пошло за руком Марини Вјазовској, математичарки из Украјине. Она је успела да да решење за осмодимензионални и двадесетчетвородимензионални простор.

Олександр Усик је национални понос, апсолутни шампион целог света и боксерски професионалац који није изгубио нити једну борбу. Интерконтинентални победник Олександр Усик јединствен је по томе што је власник свих шампионских појасева и најбољи у свом спорту. Победио је у преко 300 професионалних и аматерских мечева, олимпијски је шампион Европе, Украјине и света. Усик је такође и Почасни мајстор спорта Украјине.

Прилично је тешко пребројати достигнућа **Васиља Ломаченка**, јер је његова снага велика. Он слободно може да тврди да ће постати светски првак. Вишеструки је првак Украјине и заслужени мајстор спорта, првак Европе, двоструки светски шампион, олимпијски шампион 2008. и 2012. године. Освојио је многе титуле, од којих је једна Најбољи боксер света!

Двострука првакиња у џудоу, 19-годишња Украјинка **Дарја Билодид** освојила је злато на Гренд слем турниру у Абу Дабију (УАЕ). У августу је Национални олимпијски комитет прогласио Дарју Билодид за најбољу спортисткињу месеца у Украјини. Џудисткиња је одликована због изванредног постигнућа на Светском првенству 2019. у Токију (Јапан), где не само да је освојила највишу медаљу, већ је и постала најмлађа двострука светска шампионка у историји џудоа, пошто је почетком лета освојила две златне медаље на европском првенству и на Другим Европским играма у Минску (Белорусија).

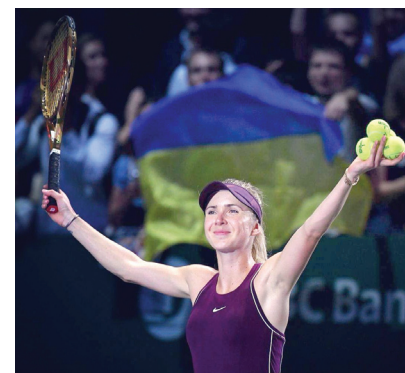

Олга Харлан је украјински мачевалац (сабља), олимпијска шампионка 2008. у екипном првенству, освајач бронзане медаље са Олимпијских игара 2012, шестострука светска првакиња (2009. у екипном првенству, 2013. у појединачној и екипној, 2014, 2017. и 2019. године у појединачном), осмострука европска првакиња у мачевању, најбоља спортисткиња године (2008, 2009) и најбоља спортисткиња месеца (5 пута) у Украјини. Дана 29. марта 2016. године, име Олге Харлан уписано је у Кућу славних Међународне мачевалачке федерације.

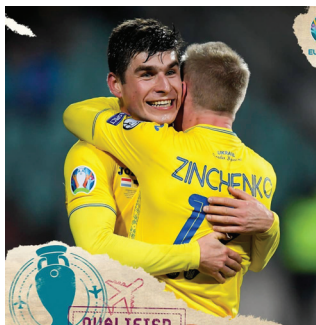

Олег Верњајев је украјински гимнастичар, олимпијски шампион и освајач сребрне медаље на Олимпијским играма 2016, светски шампион у спортској гимнастици. Учесник је Олимпијских игара 2012. Украјински гимнастичар Олег Верњајев освојио је Светско првенство 2014-2015. Двадесетједногодишњи спортиста победио је у све три етапе турнира са више кругова - у новембру у Штутгарту, у децембру у Глазгову, а у марту у америчком Арлингтону. Олег Верњајев постао је први украјински спортиста који је освојио Светско првенство. На Другим Европским играма у Минску освојио је једну златну медаљу и две сребрне.

Украјински спортисти овенчани златом

Ељина Свитољина је украјинска тенисерка, **трећи рекет** на WTA ранг-листи у 2017, 2018. и 2019. години. Првакиња је финала WTA 2018. године. Освојила је 13 турнира у синглу и два дубла у паровима. Два пута је стигла до полуфинала Гренд слема (2019), а четири пута до четвртфинала (2015, 2017, 2018, 2019). Четвртфиналиста је Олимпијских игара 2016. године. Од септембра 2019. године она је 30 пута победила топ 10 најбољих тенисерки на WTA листи и укупно 37 пута победила 10 тенисера који су некада били на првом месту на свету. Побеђивала је шампионке као што су Анђелика Кербер (8 пута), Ешли Барти (5 пута), Гарбињу Мугурусу (5 пута), Симону Халеп (4 пута), Каролину Возњацки (4 пута), Венус Вилијамс (три пута), Каролину Плишкову (три пута), Наоми Осаку (три пута), Петру Квитову (два пута), Слоун Стивенс (два пута), Серену Вилијамс, Ану Ивановић и друге. Најуспешнија је спортисткиња у историји украјинског тениса, поставила је многе националне рекорде у конкуренцији жена и мушкараца, укључујући највише међу украјинским тенисеркама треће место у светском рангу, једина је која је победила на финалном шампионату године, једина је међу женама која је у појединачним турнирима стигла до полуфинала Гренд слем турнира ...

Успешна 2019. година

Украјинска репрезентација изборила је пласман у финале Европског првенства у фудбалу 2020. године и тако заузела прво место у групи Б. У утакмици седмог кола одабира за ЕВРО-2020 Украјинска репрезентација победила је Португал 2:1. Главни тренер репрезентације Украјине Андриј Шевченко заузео је 8. место и нашао се међу првих десет тренера репрезентација у 2019. години према Међународној федерацији фудбалске историје и статистике (IFFHS). Јарослава Магучих је проглашена за најбољу младу лаку атлетичарку на свету у 2019. години. Према резултатима у 2019. години Украјинка је победила у номинацији „Звезда у успону“ међу лаким атлетичаркама.

